

VI.C.7/1.

1. gyűjtemény

Alakítsatok négy csoportot! Válasszatok szóvivőt!

Minden csoportnak lehetősége van arra, hogy megszervezzon egy 2–4 napos kirándulást.

1. Első feladatokat összegyűjteni azokat a szempontokat, amelyeknek alapján el tudjátok dönteni, hova és milyen kirándulást szeretnétek szervezni. A szempontok összegyűjtésére 25 percet van.
2. Ezután összesen 10 perc van arra, hogy minden csoport szóvivője bemutassa a csoport által gyűjtött szempontokat. Ebből fogjuk közösen összeállítani a tervezéshez szükséges közösen használt szempontsört.
3. Ebben a feladatban még sem a pontos a helyszínen, sem a pontos programon nem kell gondolkozni.
4. Néhány témakör gondolatébresztőnek:
 - a) a kirándulás időtartama és a lakóhelytől való távolság
 - b) a kirándulás jellege, mit szeretnének ott csinálni

2. gyűjtemény

Szempontrendszer az általános tervezéshez:

- A kirándulás idejének hossza és a lakóhelytől való távolság
 - Rövidebb (kétnapos) kirándulást nem érdemes nagyon messzire tervezni, mert a hasznos idő nagy részét elviszi az oda- és visszautazás.
- Az utazás módja
 - Vasút (általában a legolcsóbb, de sok helyszínt csak körülményesen, több átszállással lehet megközelíteni)
 - Menetrendszerű autóbusz (drágább, mint a vasút, és lassú is, de vannak olyan helyek, amelyeket így a legegyszerűbb megközelíteni)
 - Bérelt busz (a legkényelmesebb, de a legdrágább megoldás).
- A választott helyszín megközelíthetősége lakóhelyünktől
 - Ha bérelt busszal utazunk, ez elhanyagolható szempont.
 - Vasút vagy menetrendszerű busz esetén a lehető legkevesebb átszállással járó megoldást érdemes választani.
- A kirándulás jellege
 - városfelfedező
 - természetjáró
 - vegyes, azaz az előző kettő kombinációja
- A választott helyszín érdekessége
 - Ha városfelfedező kirándulás, akkor legyen elegendő látnivaló.
 - Ha természetjáró, akkor legyen mód az otthonitól eltérő tájban való barangolásra, gyalogtúrára.
 - Ha vegyes típusú kirándulás, mindkét szempontnak meg kell felelnie.
- A helyi közlekedés lehetőségei
 - Ha legalább háromnaposra tervezzük a kirándulást, több helyszínt is meglátogathatunk. Bérelt busszal ez sem okoz gondot, de ha nem ezzel közlekedünk, akkor utána kell nézni
 - a helyi autóbusz- és vasúti menetrendnek,
 - esetleg más közlekedési módoknak, pl. kisvasút vagy hajó. Ezek maguk is jelenthetnek izgalmas programot.
- Szálláslehetőség
 - Elsődleges szempont a megfelelő ár és az adott szolgáltatás mértéke, minősége.
 - Átlagosnak tekinthető a 4 ágyas, folyosón lévő, közös fürdőhelyiséggel rendelkező szállás. Az aktuális árakat mindig meg kell kérdezni.
 - Mivel a költségek legnagyobb részét a szállás és az étkezés költségei jelentik, a szállás megválasztásánál igen körültekintően kell eljárni, és ki kell használni minden adódó kedvezményt. A magánszállások tulajdonosaival általában alkudni is lehet.
- Étkezés
 - Itt is elsődleges szempont a megfelelő ár.
 - A szállások egy része reggelit, félpanziót és teljes ellátást is kínál, ugyanakkor, ha teljes ellátást kérünk, az helyhez kötöttséget jelent, azaz kevesebb lehetőségünk marad távolabbi helyszínek meglátogatására.

- A legrugalmasabb megoldás a félpanzió, helyben vásárolt alapanyagokból, saját készítésű uzsonnacsomaggal vagy a meglátogatott helyszínen való meleg ebéddel kiegészítve, de akkor ezt előre meg kell szervezni. Nem jó megoldás a többnapos, otthonról hozott hideg étlem fogyasztása.
- Időjárás
 - Alapvetően befolyásolja a kirándulás jellegét, hogy milyen évszakban kerítünk rá sort.
 - Ezen túl a programok rögzítésénél, különösen természetjáró gyalogtúrára tervezett kirándulásnál, feltétlenül gondoskodni kell alternatív program lehetőségéről.

3. gyűjtemény

Még konkrét helyszín-meghatározás nélkül döntsétek el az előbb összeállított szempontok alapján, milyen kirándulást szeretnétek megszervezni!

Az alábbiakat kell megvitatnotok:

- A kirándulás időtartama és a lakóhelytől való távolság
- Az utazás módja
 - Mivel még nincs megállapodás a helyszínről, itt azt kellene eldöntenetek, hogy melyik utazási módot szeretnétek leginkább választani, és melyiket kevésbé.
- A kirándulás jellege az egyik legfontosabb kérdés.
 - Mit szeretnétek látni?
- A helyi közlekedés lehetőségei
 - Konkrét helyszín hiányában itt még csak arról kell gondolkodni, hogy szeretnétek-e különlegességet (pl. kisvasút vagy hajókirándulás), mert az hatással lesz a helyszín megválasztására.
- Szálláslehetőség
 - Dönteni kell abban, hogy mi a fő szempont, a kényelem vagy az ár? Melyek a minimális elvárásaitok?
- Étkezés
 - A kirándulás választott jellege meghatározza, hogy az étkezéseket hogyan lehet a legésszerűbben megoldani.
- Időjárás
 - Erre a konkrét helyszín és a programok megtervezése közben kell majd odafigyelnetek.

VI.C.7/4.

4. gyűjtemény

A következő foglalkozáson minden csoport eldönti, pontosan hová szeretne menni, és elkészíti tervezett kirándulása programját. Útikönyvekre, térképekre, menetrendekre lesz szükségetek, de nagy segítséget tud nyújtani az internet is.

Gyűjtsetek adatokat a szállások, az étkezési lehetőségek árairól, az utazás költségeiről!

A csoport tagjai között osszátok szét a feladatokat!

Pontosan írjátok fel a csomagolópapírra és a jegyzetfüzetetekbe is, kinek mi lesz a dolga, és mikorra kell készen lennie.

Minden csoportban válasszatok koordinátort, neki az is feladata, hogy két-három naponként megkérdezze, ki hol tart, és ha szükséges, átszervezze, segítse a feladatvégzést.

Ha minden rendben megy, akkor is érdemes a két foglalkozás között legalább egyszer találkoznotok, hogy megbeszéljétek, hogyan álltok. Ennek a találkozóknak az időpontjában állapodjatok meg most!

Gondoljatok arra, hogy aki nem végzi el a vállalt feladatát, vagy nem szól a többieknek, hogy segítségre van szüksége, az az egész csapatot hozza hátrányos helyzetbe!

VI.C.7/5.

5. gyűjtemény

A gyűjtött információkat tüzzétek az előző foglalkozáson készített feladatlista köré!

A gyűjtött információk alapján beszéljétek meg, melyik helyszín felel meg leginkább az előző foglalkozáson megfogalmazott kívánságlistának!

Ha több lehetőség is marad, döntsetek szavazással!

6. gyűjtemény

Tervezési segédlet

I. A szálláshely és az étkezés tervezése

- A szálláshely és az étkezés feleljen meg a kívánságlistán rögzített szempontoknak.
- A szálláshelyet úgy érdemes megválasztani, hogy onnan csillagútáraszerűen megközelíthetőek legyenek különböző programjaink helyszínei.
- A szálláshely és az étkezés költségeinek kalkulálása
 - A szállásadók általában Ft/éjszakában számolnak.
 - Ha az interneten kerestünk szállást és étkezést, akkor ott általában található információ az aktuális árakról is. A tervezéshez ez többnyire elég. Ha valóban igénybe szeretnénk venni a szállást, akkor természetesen fel kell venni a kapcsolatot, és a megrendelés során pontosítani az árakat. Elképzelhető, hogy a csoport kedvezményt is kap. Ne felejtünk el rákérdezni!
 - A szálláshelynek lehetnek járulékos költségei, ami az alapárban nincs benne, mint például a mosatási díj vagy az idegenforgalmi adó. Tájékozódjunk erről is!
 - Ha a szálláshelyen étkezést is igénybe lehet venni, használjuk ki! A reggelik és a vacsorák elfogyasztását érdemes a szálláshelyen vagy a közelében tervezni.

II. Az oda- és visszautazás megtervezése

- A gyülekezés helye és ideje
- Az indulás és a megérkezés időpontja
- A visszaindulás és a hazaérkezés időpontja
- Mit kell figyelembe venni az oda- és visszaút megszervezésénél, ha vasúton utazunk?
 - Ha átszállásokkal kell számolni, minden átszállásra legalább fél óra idő legyen
 - Ha Budapesten át kell menni egyik pályaudvarról a másikra, be kell tervezni ezt az időt is.
 - A Keleti pályaudvar és a Déli pályaudvar között az M3-as metró közlekedik.
 - A Nyugati pályaudvarról a Délibe és a Keletibe az M2-es, M3-as metrókkal lehet eljutni, átszállni a Deák téren kell.
 - Pontos adatokat a menetrendről, a menetidőkről és az esetleges forgalmirend-változásokról a BKV honlapján (<http://www.bkv.hu>) lehet találni.
 - Érdemes utánajárni, hogy lehet-e előre lefoglalni az ülőhelyeket, illetve zárt kocsiszakaszt kérni, és ha igen, milyen feltételekkel. Erről a helyi vasútállomáson is adnak felvilágosítást. Nagy biztonságot nyújt, ha biztosan van ülőhelyünk.
 - Érdemes kideríteni, mekkora a távolság a szálláshely és a vasútállomás között, milyen a helyi közlekedés, illetve, ha nagyobb város a célpont, akkor tájékozódni, hogy milyen járáttal lehet a legkönnyebben eljutni a vasút-állomásról a szálláshelyre. Erről a szálláshelyen biztosan tudnak pontos információt adni, de elég akkor tájékozódni, amikor a szállást foglaljuk. Mint fontos megszerzendő információt, jegyezzük fel!
- Mit kell figyelembe venni az oda- és visszaút megszervezésénél, ha távolsági busszal utazunk?
 - Mivel a távolsági busz általában drágább és lassabb, mint a vasút, csak akkor érdemes igénybe venni, ha a járat közvetlenül a célállomásig visz. Ebben az esetben csak azt kell kideríteni, hogyan jutunk a buszmegállóból, pályaudvarról a szálláshelyre.

- Mit kell figyelembe venni az oda- és visszaút megszervezésénél, ha bérelt autóbusszal utazunk?
 - A busz csak látszólag kényelmesebb a vasútnál, mivel utazás közben nem lehet járkálni. Hosszabb útnál iktassunk be kétóránként legalább negyedóra pihenőt olyan helyen, ahol WC is van. Ezeket a kitérőket kalkuláljuk be a menetidőbe!
 - A busszal való utazást nem mindenkinek bírja a gyomra. Ki kell deríteni, kinek van ilyen gondja. Őket mindenképpen a busz első harmadába ültessük, a tapasztalatok szerint ott jobban viselhető az út. Vannak olyan gyógyszerek, amelyek segítenek ilyenkor, de a gyógyszer alkalmazásáról a szülőknek kell dönteni.
- Az oda- és visszaút költségeinek kiszámítása
 - A tömegközlekedési eszközök árainról viszonylag pontos információt lehet kapni a menetrendportálokon.
 - A bérelt busz költségeit nem könnyű pontosan kalkulálni, az üzemeltetők általában Ft/km-ben számolnak.
 - Az osztálykirándulásoknál alkalmazott átlagos árról tájékozódni lehet az interneten vagy egy kiválasztott, közeli bérautóbusz-üzemeltetőnél.
 - Az oda- és visszaút hosszának kiszámításában nagy segítséget tud nyújtani valamilyen interneten is elérhető útvonaltervező program, például a <http://terkep.t-online.hu/> vagy <http://www.utvonalterv.hu/>.
 - A bérautóbuszt üzemeltetők általában „kiállással” is kalkulálnak. Ez általában a telephely és az indulási hely közti távolság az átlagárral számolva, vagy fix összeg.
 - Fontos előre tudni, hogy ki fizeti a sofőr szállását és étkezését. Ha nincs benne az alapárban, ezzel is számolni kell.

III. A helyi programok tervezése

- Túraprogramok tervezése
 - A helyszínek és terepviszonyok pontos felmérése
 - A túra hosszának felmérése
 - A túra szintkülönbségének felmérése
 - Érdemes a környék legbejárattabb túraútvonalait választani.
 - Feltétlenül szerezzük be a környék turisztatérképét! Szinte minden magyarországi tájegység turisztatérképe megvásárolható a Cartographia Kft. Webáruházában, a <http://www.cartographia.hu/fooldal.vm> honlapon.
 - A reggeli és a vacsora közti idővel számolva, feltéve, hogy az ebéd hidegsomag, az egész napos túra hossza legfeljebb 12–16 km legyen. A teljes hossz függ a szintkülönbségtől is, minél nagyobb ez a különbség, annál rövidebb útvonalat kell tervezni.
 - Sok bejárattott túraútvonalat ajánlanak a természetjárók honlapjain, ahol a túrázáshoz hasznos tanácsok is találhatóak. Érdemes megnézni a következő honlapokat:
 - <http://www.fsz.bme.hu/mtsz/mtszhome.htm>
 - <http://www.kirandul.hu/termbaratszovetseg/index.html>
 - <http://www.fejer-tura.hu/>
 - <http://negyes.ektf.hu/~hmtsz/>
 - <http://www.baranyatermeszetbarat.hu/>
 - <http://www.zalaturista.hu/>
 - A mátrai túrázáshoz kitűnő segítséget ad a <http://www.matrahegy.hu/> honlap.
 - Félnapos túrákat legfeljebb 6–8 km hosszúra tervezzünk!

- Ha egy napra tervezünk városnéző, nevezetességlátogató, múzeumlátogató programot és gyalogtúrát, érdemes délutánra tenni a gyalogtúrát, mert nem biztos, hogy sáros bakancsban szívesen látnak bennünket a múzeumban.
- Sok helyen, elsősorban a hegyvidékeken, a Mátrában, a Bükkben, a Bakonyban, de más régiókban is található 1–2 órás programot adó tanösvény. Ez tematikusan összeállított, a környék természeti sajátosságait, más jellegzetességeit bemutató program, érdemes utánanézni, hogy kirándulásunk helyszíne közelében van-e ilyen lehetőség.
- A gyalogtúrához megfelelő felszerelés kell. Erre az útipoggyász összeállításánál gondolni kell.
- Az erdőben a tél kivételével folyamatos a kullancsveszély. Ezzel kapcsolatban érdemes figyelembe venni a 2. mellékletben olvasható tanácsokat. Részletes információ olvasható a <http://www.kullancsinfo.hu/> honlapon.
- Városi és kulturális programok tervezése
 - Ma már szinte minden nagyobb magyarországi helységnek van saját honlapja. Ezekben általában megtalálható a város, a község története, a nevezetességek és az aktuális programok. Ezek alapján lehet a programokat tervezni.
- A helyi közlekedés tervezése
 - A helyközi vonat- és autóbuszjáratok menetrendjét legegyszerűbben a <http://www.menetrendek.hu> honlapon keresztül lehet elérni.
 - A helyi járatok menetrendjét a nagyobb városok honlapján meg lehet találni. A kisebb helységek tömegközlekedési menetrendjei általában csak helyben deríthetők fel.
 - A hajójáratok egy részének menetrendje megtalálható az alábbi honlapon: <http://www.szemelyhajozas.hu/>
 - Ha a kirándulást bérelt busszal bonyolítjuk, a helyi programokat egymástól nagyobb távolságokra is tervezhetjük, de számolnunk kell ezek költségeivel.
- A helyi programok költségeinek tervezése
 - A helyi programoknál elsősorban a helyi közlekedés költségeivel és a különböző belépőkkel kell számolnunk, de a legtöbb múzeum látogatása iskolai csoportoknak vagy ingyenes, vagy nagyon kedvezményes.
- A program egészének tervezése
 - Elsődleges szempont lehet a változatosság, a különböző programok arányos elosztása.
 - Fontos szempont a választási lehetőségek betervezése. A gyalogtúra időjárásfüggő, ha szakad az eső, akkor készen kell állnia helyette időjárástól független más programnak.
 - Másik fontos szempont, hogy kiszakadtunk a mindennapi életmódunkból, ha mód van rá, használjuk ki ezt. Még ha van is lehetőség TV-nézésre, próbáljunk helyette olyan programot szervezni az estékre, amely a társaságról szól: tervezzünk játékokat, tábortüzet, közösségi elfoglaltságokat. Egy kirándulásban nagy közösségformáló erő van, hiszen a gyerekek egymást is a megszokottól eltérő környezetben és helyzetben látják.

7. gyűjtemény

A következő foglalkozáson minden csoport 12–15 percen bemutatja kirándulástervét. Erre az előadásra alaposan fel kell készülnötök, hiszen most dől el, hogy melyik kirándulás valósul meg.

A következő foglalkozásig össze kell állítani az előadás vázlatát, érdekes leírásokat, képeket, filmrészleteket gyűjteni a kirándulások helyszíneiről.

Az előadás célja, hogy mindenkit meggyőzzetek arról, hogy a lehető legkörülményesebben terveztétek meg a kirándulást. A bemutatót rengeteg ötlettel tehetitek színessé, de az előadásokban a következőknek feltétlenül szerepelniük kell:

- A kirándulás helyszínének bemutatása. Érdekes röviden elmesélni, miért éppen erre a helyszínre esett a választásotok, és milyen lehetőségekre gondoltatok még.
- A kirándulás programjának bemutatása, beleértve az oda- és visszautazást is, lehet a bemutató leghosszabb része.
 - A programok bemutatásához gyűjthettek képeket a helyszínekről, és mutassátok be, milyen lehetőségekre gondoltatok rossz idő esetére.
 - Mutassátok be a szálláshelyet, ha lehet, ezt is képekkel, és mondjátok el, hogyan képzeltek az étkezések megoldását.
 - Mondjátok el, milyen esti programokat gondoltatok ki.
 - A program kialakulásának történetét is el lehet mondani.
- Meg kell jelennie, mi mennyibe kerül, tehát egy viszonylag pontos költségtervet kell bemutatni, jó, ha a költségeket egy résztvevőre is kiszámoljátok.

Az eddig elmondottakon kívül, ha marad idő, tegyetek javaslatot a csomagolás módjára, a szükséges ruházatra és felszerelésre, beszéljétek az induláskor szükséges hideg élelem mennyiségéről. Fontos, hogy kiderüljön, valóban mindenre gondoltatok.